

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 20.

W NIEDZIELĘ DNIA 11. MARCA 1798

Z Wiednia d. 3. Marca.

We śróde d 23 p. m. w dzień rocznicy śmierci s. p. Cesarza Jmć Leopolda II odprawiły się w wieczor w farnym kościele wigilie, a we czwartek d. 11. m. z rana ekwicie. Cesarz Jmć iako też Arcy Xżęta i Xżniczki z całym swoim dworem byli na nich przytomni.

D. 11. m. we czwartek o godzinie 6 z rana Cesarzowa Jmć została szczęśliwie Arcy Xżniczką rozwiązana. O godzinie 6 w wieczor przy zgromadzeniu Arcy Xżęta i Arcy Xżniczek, iako też wyższy szlachty odprawił się w kościele farnym chrzest. Arcy Xżniczka Amalia trzymała nowę na rodzoną do chrztu za królowę Neapolitańską. Kardynał Arcy biskup przy asystencyi wielu biskupów i prałatów odprawił święty ten obrządek. Nowo narodzona otrzymała imiona: Marya Klementyna Franciszka Józefa Albina. Potym nastąpiło *Tedeum* przy potroynym wystrzale z armat i ręczney broni.

Ambasador rzczypospolitey Fran-

cuzkicy obywatel Bernadotte, na otrzymaney wczoray przed południem u Cesarza Jmć prywatney audyencyi, miał honor oddać swe zaufalne listy.

Z Paryża d. 15. Lutego.

Dzisiaj rozpuszczono tu pogłoskę, że negocyacye mają się znowu z Anglią w Dunkierce rozpocząć; ale pogłoska ta nie zdaie się byż w czasie tym do prawdy podobną.

Terazniejszy minister policyi Sottin złożył swoy urząd, i idzie w charakterze ministra do Genui, na miejsce obywatela Faypout, który po kilkokrotnym żądaniu otrzymał swoią dymisyą. Nowym ministrem policyi jest Dondeau z Douay mianowany; gorący republikanin, który w wydziale ministra policyi jeszcze pod Merlinem jedną dywizyą zawiadywał.

Gdy już Pichegru, Barthelemy, Lafond Ladebat, Röver, Aubry, Franciszek Ludwik Bourdon, Tronçon, Ducoudray i reszta innych 9 wprowadzonych, na miejscu swego przeznaczenia w Calenne stanęli,

zniost dyrektoryat wyrokiem swoim, stosownie do ustawy d. 19 fructidor, włożony na ich dobra sekwestr; i dobra te będą pełnomocnikom ich oddane i wybrane z nich pieniądze nazad wroczone.

Z Dunkierki donoszą, że tam równie iak w Ostendzie wszystkie zatrzymano okręty, i ko szarzem tylko jednym wolno na morze wyjść.

Żądający kray przyłączenia się do Francyi, względem którego rada 500 zamieniła się w tajemny wydział, było miasto Mühlhausen z całym swoim gruntem.

Słychać, że teraz zamiast ambasadora nie będzie tylko rezydent do Konstantynopola posłany.

Korsarz nasz Furet d. 4 lutego przeprowadził aktualnie Angielski okręt Kżniczka Augusta pod banderą poselską, na którym się powracający poseł Pruski hrabia Tauzien z swoją świtą znajdował do Kale. Powodem do tego kroku, mowi Redaktor był niedostatek dokumentow posta, ale pomyłka ta wnet uprzątntoną została; i hrabia Tauzien, puścił się zaraz z Kale na Paryż w dalszą podróż.

Minister nasz w Kopenhadze obywatel Grouvel na wylądowanie do Anglii 1000 liw. konsul Laville 400, a sekretarze legacyi obywatele Defangiers, starszy 350, a młodszy 250 liw. offiarowali.

We Włoszech, mowi Redaktor bardzo wiele emigrantow Francuzkich staraia się między Włochami i Francją narodową zasdrość wzniecić, a jeżeli można wewnątrzną wojnę zapalić; lecz przyiaciele wolności maia na podobne zasadzki baczne oko, i wiedzą, że to jest Anglii robota.

Korsarz le Nantais, który z wscho-

dnich Indyy pływający okręt Bernholm pod Dunską banderą był zabrał, a przez wiatr od niego oderwany został, znowu go na padł i przyprowadził. Wartość ładunku tego okrętu w Indykcie, muszlinie &c. na 5 mill. liw. szacuią.

Z Moguncyi d. 20. Lutego.

Wczoray administracya departamentu Monte Tonnerre z wielką uroczystością installowana była, rownie iak i inne departamentu trybunały. Obywatel Millot ex deputowany zgromadzenia konstytucyynegu na mocy danego mu zlecenia od obywatela Rudler w towarzystwie municypalności i przy afsystencyi jednego oddziału woyska, udał się do Lawenhof (mieysca selsyi bywshzey regencyi Elektorálney) i tam installował admiainstracyą departamentową. Trybunały zaięty mieysce w Pałacu Erthal. Dzisiaj obywatel Millinger mianowany został prezydentem administracyi departamentowey, a członkami iey są obyw: Peterzen, Gugel, Mosdorf i Loffia. Trybunał kryminalny składa się z obywateli: Macke prezydenta, i członkow Linck, Rebmana i Blau.

W pierwszey sekcyi trybunału cywilnego iest obywatel Schmidt z Moguncyi.

Dowiadujemy się od niższego Renu, że nową organizacyą zaczęto także wprowadzać w prowincye Pruskie na lewym brzegu Renu leżące. Deputacya królewska, która od 9 miesięcy zawiadywała sprawami cywilnemi, od substytuta obywatela Rudler w sprawowaniu swego urzędu zawieszoną została i papiery iey zapieczętowano. Urządzenie to nastąpiło dnia 11 i tego samego dnia kommissya skarbowa odebrała nakaz, podania rachunkow w przeciagu dni 9ciu.

Z *Geny* d. 10. *Lutego*.

Listy z Bastya pod dniem 1 t. m. donoszą co następuje.

„Onegday jenerał Vaubois wyszedł z łąd na czele 1200 republikanow. Insurgenci schronili się do dwóch domow przy tykających do mostu Golo i atakowali to woysko: walka była żywa, ale nakoniec nieprzyjaciele ustąpić musieli i prętką ucieczką się ratować, których aż do Olimo ścigano. Dwa te domy z rozkazu jenerała spalone zostały, który potym w dalszy marsz się puścił. W Katinea buntownicy ufortyfikowali się w klasztorze kapucynow; ale republikanie po niejakim oporze opanowali to miejsce. Druga kolonna udała się do Corte, żadney nie doświadczywszy przeszkody. Jenerał w wydaney odezwie oświadczył, że wszyscy ci którzy broń złożą, mieć będą jeneralne przebaczenie, ci którzy z bronią w ręku będą schwytani natychmiast rozstrzelani zostaną, a wsie, które najmnieyszy uczytnią opor spalone będą.

Z *Londynu* d. 16. *Lutego*.

Gdy Francuzi wylądowaniem Anglii, grożą, umyślono z naszej teraz strony atakować ich samych w wielu miejscach ich brzegow, a szczegulniey tam, gdzie swoje szalupy i okręty zgromadzają. Admirał Nelson ma na ten koniec przeznaczoną flotę kommanderować, i znaczna liczba woyska będzie się na niey znajdować. Uzbroją ją do tey wyprawy wiele szalup i innych okrętow: szalupy będą na trzy dywizye podzielone, z których jedną kapitan Bowen kommanderować będzie. Wyprawa do wylądowania i do ataku ma się aż na brzegi Hollenderskie rozciągać.

Przypadająca część zdobyczy za wzię

te okręty w zwycięztwie d. 11 października ka na admirała Duncan ma 70,000 f. szt. wynosić.

Z dobrowolnych składek nazbierało się już w Edimburgu 40,000 f. szt.

Prowiantowa flotta z Bordeaux dla wojenney flotty w Brest przeznaczona, z której fregata Amelia kilka okrętow zabrała, i niektóre na piasek wpędziła, uciekła na koniec, gdyż własnie na tey fregacie, maytkowie bunt podnieśli, poprzy sięgli wybić efficyerow i fregatę do Brest w nieprzyjacielskie ręce zaprowadzić. Aresztowano na niey 20 hersztow i do Plimut zaprowadzono, reszta się poddała. Fregata ta przechodziła blisko portu Brestenckiego, i postrzegła przeszło 200 żagli, między którymi znajdowały się liniowe okręty, które do wyprawy przeciw Anglii uzbroiają.

Dzisieysza dworska gazeta donoszą o zabraniu kilku okrętow, nie obuncie maytkow nie wspomina.)

Na odchodzące pod konwoiem okręty ma być w pomiar wartości ich ładunku i płacy od transportu mała taxa nałożona.

Proponowana pensya roczna 2000 f. szt. lordom Dunkan i St. Vincent jest od parlamentu uchwalona.

Dobrowolne składki wynoszą już do 800,000 f. szt. Xzę Jorku podpisał 500, a każda z 5 królewien w ciągu tey woyny po 100 f. szt. co rok. Xzę Gloucester 4000, Xzę Wilhelm Gloucester 400, a rada miasta Londynu 1000 f. szt. podpisali.

Dwór Madrycki miał już na przesć przez Hiszpanię 50,000 woyska Francuzkiego przeciw Portugali pozwolić. — Do Kadyx przybył Francuzki kommissarz

(niektórzy mówią, że bywszy minister marynarki Truguet,) dla przyspieszenia wyścia Hiszpańskiej floty na morze.

Wczoraj zaaresztowano tu 40 podejrzanych cudzoziemców, naywięcej Niemców; ale wielu z nich już nazad wypuszczono.

Flotta pod admirałem Thompson powróciła nazad do Torbay. Lord Keith złożył kommandę nad kanałową flotą. — Hrabia Westmoreland tajnym pieczętarszem, a lord Auckland jeneralnym poczmajstrem są mianowani.

Z Londynu d. 20. Lutego.

Admirał Nelson, który wyprawą przeciw Francuzkim i Hollenderskim brzegom kommanderować będzie, jest tensam, który bombardowaniem przeciw Kadyx kierował i spełził wyprawę przeciw Tanyryfie uczynił, gdzie znacznie w ramię porażony został. Łowienie ryb pod Francuzkimi brzegami jest powiększony części rozpruszone. Procz tego wyszedł rozkaz ślapania wszystkich Hollenderskich rybackich statków, ponieważ Hollenderscy rybacy dobrze są z naszymi brzegami obeznani, i w mającey się przedsięwziąć wyprawie mogliby od Francuzow, jako przewodnicy być użyty.

Na wiadomość, że Francuzi przeciw Portugalii maszerują, wielka w Lizbonie panuje trwoga; z tym wszystkim naywiększe czynią tam do obroay przygotowania, i słychać, że Portugalska flotta razem z Angielską czynić będzie. Portugalski minister stanu P. Pinto oznaymił wszystkim w Lizbonie będącym zagranicznym ministrom, w nocy pełney żalu o aresztowaniu w Paryżu Portugalskiego posła, kawalera d' Aranjo.

W Hiszpanii obawiała się zamięszania z okazji przechodu woysk Francuzkich.

Kobiety przykładają się znacznie do dobrowolnych składek; królowa dała im do tego pierwszy przykład.

Fregata Trente i złożona pod iey okryciem z 44 okrętów kupiecka flotta, która w listopadzie z Londynu wyszła, szczęśliwie d. 26 grudnia w Barbados stanęła.

Nowy plan, podług którego odtąd każdy rząd o swoich iencach będzie miał staranie, zaczął się w tym tygodniu od Plymut wykonywać. Każdy ieniec dostanie w przydatku konewkę piwa i z ucyce maśta lub syra, i co 6 miesięcy nowe suknie.

Corka Xcia Wallii jest teraz do zaszczerpienia ospy gotowana.

We środę na audyencyi był królowi admirał Colpoys prezentowany i został od niego orderem Bat zaszczycony. Hrabia Fitzwilliam bywszy wice król Irlandyi, został od króla wezwany do stawienia się u dworu, i na mianey audyencyi otrzymał od Króla Jmć ważny urząd naywyższego dozorczy West Riding hrabs twa Jork, który Xzę Norfolk z powodu oświadczonej przy obchodzie urodzin P. Foxa demokratycznych zdań utracił.

D. 15 t. m. hrabia Giacomazzi, bywszy Wenecki poseł, opuścił z swoją żoną London i udał się na Francją do Wiednia.

Królewscy kuryerowie podpisali dobrowolney składki 300 f. szt. Kompania wschodnich Indyy miała względem uczynienia ofiary na potrzeby kraju zgromadzenie; ale własne iey ustawy nie dozwalają iey być w tey mierze hojną.

Lord Moira znajdzie się teraz w Dublinie, i ma wyższej izbie tamtejszego parlamentu, do łatwiejszego usmierzenia ducha buntowniczego w Irlandyi, pewne uczynić propozycje, które daleko łagodniejsze iak terazniejsze byćdź mają.

Irlandzki hrabia Alborough za satyrę na W. kanderza i na wyższą izbę parlamentu, został od tamtejszego królewskiego sądu zapłaceniem 1000 f. szt. i 12 miesięcznym więzieniem ukarany, a po wytrzymaniu takowego więzienia musi procz tego kaucyą złożyć, że się na dal lepiej będzie sprawował.

Francuzki emigrant Bernard Huet, został przed dwiema dniami na śmierć skazany, za wydanie fałszywego banknotu na 30 f. szt. Bywał on często od swego brata z zagranicy w takowe banknoty opatrzywany.

Hersztowie buntu na fregacie Amelia byli z owych ludzi, którzy się na flocie w Nore zbuntowali i królewskiem przebaczeniem udarowani byli. Rozumią, że teraz przyzwolą odniosą karę.

Liczbę zdatnych do służby ludzi, którzy się wzdłuż naszych brzegow o 12 tylko mil Angielskich od morza znajdują, na 400,000 podają. — Pod Francuzkami brzegami zabrano okręt, mundurami officyerskimi dla armii Angielskiej fadowoy.

Podług dzisiejszey dworskiej gazety, fregata Amelia zabrała przeznaczonych do Brest Francuzkich okrętow, jednę brygantynę z mąką, mięsem, winem &c. i drugą jeszcze brygantynę, a trzeci zbrojny okręt rozbił się o skałę.

Z Szwycaryi d. 13. Lutego.

Utrzymują, że kaoton Berneński w przypadku potrzeby chce zapomocą innych

kantonow wystawić armią od 80,000 ludzi. Gdy rozdawano broń obrońcom oyczyzny z arsenału Berneńskiego, lud z Entlibuch żądał zamiast karabinow, patek na końcu żelazem okutych. Nayważniejsze wawozy i mieysca są znacznemi korpusami woyska osadzone. Wydziały Bernńskie ogłosiły odezwę, w której uwiadomią swych współ obywatelow o przedsięwzięciu swoim poprawienia rządu. Budowa naszey konstytucyi, która trwała od zch wiekow, mówią w niey, miała bez wątpienia swoje błędy, i oycowie oyczyzny od dawna już czuli potrzebę reformy; ale tę pragnęli w spokojniejszych czasach uskutecznić. Wy oświadczyliście takie samo życzenie; ale przyznajcie sami, że ta konieczność reformy w ten czas dopiero od wielu z was postrzeżoną została, gdyście przez zagraniczne namowy podbudzeni zostali. Konstytucya nasza miała bezwątpienia błędy swoje; ale ilez iey błędow pod mądrą i oycowską administracyą nie niknęło? któryż rząd mniej był zepsuty i więcej nie skazitelný? gdzież panowało w dochodach kraiu więcej wierności i oszczędności? &c. Na końcu tey odezwy zachęcają i napominają mieszkańcow, aby spokojnie oczekiwali projektowanej reformy, która dostateczney wyciąga rozwagi, i połączyli się dla obrony niepodległości oyczyzny.

Z Bazylei d. 16. Lutego.

Nasze zgromadzenie narodowe postanowiło oa dniu 12 wyrok, który zawiera w sobie, że rzeczpospolita Bazyleyska rzeka się wszelkich praw zwierzchności nad powiatami Włoskimi i uznaje ich za kraj wolny, rozumiejąc, że narod używający wolności i równości, mić nie może poddanych. Zgromadzenie offiaruje tym

powiatom przyjaźń i braterstwo i wzywa ich do złączenia się z narodem Helweckim. Postanowiono przytym donieść o tym wyroku kantonom Lucern, Zurich i Schaffhausen w nadziei, iż zechcą iść za tym przykładem. Deputowani Berneńscy, którzy tu przybyli rozpoczęli już negocyacye z obywatelem Mengaud. Kanton Lucern w tym samym celu przysłał tu jednego deputowanego.

Z Szwaycaryi d. 18. Lutego.

Zapewniają, że rozpoczęcie negocyacye między deputowanymi Berneńskimi i obywatelem Mengaud naylepszy odniosły skutek, i że wszelkie trudności są już prawie załatwione. Woyska Francuzkie, które wkroczyły były w granice Szwaycarskie cofać się zaczynają; wielka ich część przybyła do wiosek w departamencie Mout Terrible w sąsiedztwie kantonu Bazyleyskiego, i ku wyższemu Renowi zmierza. Wydział Berneński wysłał także dwóch deputowanych do jenerała Brune do Lauzanny, deputowani ci szczególnie mają zlecenie negocyowania w okolicy kraiu Wodow. Głoszą już proponowane warunki kantonom Szwaycarskim; ale nie ich pewności niedowodzi: mówią między innym, o znaczney summie mającej się zapłacić przez wszystkie kantony, o wołym przejściu woysk Francuzkich przez Szwaycaryę, i o pewnym korpusie woysk Szwaycarskich, które przeciw Anglii użyte będą &c.

Kantony Soloturn i Fryburg zrobiły u siebie rewolucyę na wzór kantonu Berneńskiego: rownie iak tamten wydały odezwy mądre i dzielne. Zdać się, że umysły, które przyprowadziły do skutku zaszcześnioną, zatrudniają teraz się planem no-

wego seymu Helweckiego. Podług wszelkiego podobieństwa ligi Gryzonow złączą się z Szwaycarami. Ta materya roztrząsana już była na powszechnym zgromadzeniu w Coire.

Obywateł Mengaud przesłał pod dniem 10 do wszystkich kantonow pismo w którym ich zapewnia, że iak tylko różne rządy a szczególnie Soloturnu i Berna cofną swoje woyska i za przykładem kantonow Bazyleyskiego i Lucern ogłoszą prawdziwą wolność i równość, woyska Francuzkie, których rok zy ściągają się jedynie przeciw Bernowi, Soloturnowi, przez swoje natychmiast cofnięcie się z kraiu Szwaycarow, dowiodą, że dyrektoryat Francuzki nie miał innych widokow, tylko obaleoie oligarchii w Szwaycaryi, i nigdy samowładności Szwaycaryi nie miał zamiaru naruszyć, owszem uznaje ten kraj zawsze za wolny i niepodległy.

Z Manheimu d. 16. Lutego.

Francuzi ukończyli zburzenie nadmorstowego szańcu; wczoray zaczęli sprzedawać pozostałe drzewo. Od dnia wczorajszego komunikacya między dwiema brzegami Renu przywroconą została, z warunkiem, że nie wolno jest przewozić z lewego brzegu na prawy zboża i mąki, i że woyskowi z jednego brzegu na drugi bez paszportu przechodzić nie mogą.

Z Gratz d. 2. Marca.

Wiadomości z Bononii pod dniem 20 Lutego donoszą, że dnia 15 zaszczepono w Rzymie na kapitolium drzewo wolności i rzezpospolitą Rzymską ogłoszono, która z wszystkich tych prowincyy składać się będzie, co po zawartym z Papieżem pokoju przy stolicy S. zostały. Podług tychże wiadomości zrobiono wszystkich rzeczy

w'palających Papieżkich będących inwentarz i dobra wnuka Papieża zasekwestrowano.

Proste z Rzymu wiadomości pod d. 17 lutego nic o tym nie wspominają ; iednak pokazuje się dostatecznie z nich w iak smutnym połączeniu to miasto się znajduje. W czterech terminach musi one 4 mill: liw: w gotowych pieniądzech, 2 mill: w żywnościach i 3000 koni dostawić. Francuzi żądali procz tego 12 zakładników, to iest: kardynałów Somaglia, Roverello, Caraffa-Trajetto i Carandini; Xżąt Gustiani, Gabrieli, Colonna, Braschi i 4 prałatow, których częścią w zamku Sgo. Anioła, częścią w ich domach aresztowano. Kardynałowie Albani, Jork i Buska uszli do Neapolu. Fiskus Barberi iest także aresztowany. Wszystkie podeyrzane osoby oddalone są od urzędow. Dobra i rzeczy uszłych kardynałow i ionych pa-now są sekwestrowane.

Berthier znalazł kokardy przytomnych w Rzymie Neapolitańczykow i Hiszpanow iednakię; nakazał przeto pierwszym, aby przydali do nich czerwono niebieską w paski wstążkę. Millicya mieyska iest rozpuszczona, a woyska Papieżkie rozbroione. Mowią, że ieden kardynał, ieden Xżę i prałat muszą do Paryża iecząci iepro-szenie za zaboystwo jenerała Duphot uczynić; zaboycy iego wszyscy z Rzymu uciekli.

Z Berlina d. 8. Lutego.

Mądrość naszego monarchy młodego, która się w wszystkich iego rozrządzeniach okazuje, naywidoczniejsza iest w następującym piśmie.

Reskrypt Krola Jmć Pruskiego do Rząd-cow i do jeneralności.

„ Z wielkim dowiedziałem się nieukontentowaniem, że młodzi oficyerowie

nadymają się z swego stanu, dla przywłaszczenia sobie nieiakiey wyższości nad stanem cywilnym. Będę ia umiał ocenić winną woyska powagę, tam gdzie mu prawdziwą przynosi chwałę, to iest na placu boiu, gdzie swoje życie w obronie swoich współobywateli wystawiają; ale gdzie indziey żaden woyskowy iakiey on bądź rangi, nie powinien tyle mieć śmiałości, żeby ostatnim z moich obywateli pogardzał. Wszak to oni są, nie ia, którzy utrzymują armią; wszak to na ich pracy spoczywa iestestwo powierzonych moim rozkazom woysk. Areszt, kasacya i kara śmierci będą skutkiem dla nich moiey nie wzruszoney surowości. „

Fryderyk Wilhelm.

Z Frankfurtu d. 19. Lutego.

Listy z Rasztadt zapewniają, że deputacya Rzeszy zezwoliła iuż zupełnie na ustąpienie lewego brzegu Renu Francyi, za pogrozeniem iey przez pełnomocnikow Francuzkich, że chcą zerwać negocyacye. Deputowany Leodyyski sam się tylko sprzeciwiał temu.

Z Strasburga d. 20. Lutego.

Dowiadujemy się że woyska Francuzkie, które w znaczney bardzo liczbie zgromadziły się od Porentroi aż do Bienne od dwoch dni zaczęły się cofać ku wyższemu Renowi; nie wątpimy zatym, że dobre porozumienie się między Francją i Szwajcarami przywrócone bydź musi. — Wiadomości, które z Berna i innych kantonow odbieramy [naymniejszey nie czynią wątpliwości, iż rządy Szwajcarskie szczerą chęć mają ustanowienia demokracji, na mieyscu arystokracji i bycia w pokoju z Francją; ale przy tym że cała masa ludu iest zupełnie determinowana brońci

swojej niepodległości, i sprzeciwić z wystawieniem się nawet na wszystko, cokolwiekby z tego wynikaćby mogło, wkrótce obcego wojska. Ze wszystkich stron kontyniensa są w marszu dla wzmocnienia okrywającej Berneńskie granice armii pod rozkazami generała Erlach, i uważają, że kantony które nappierwey i dobrowolnie głosowały za odmianą konstytucyi nie są ostatnie w wysyłaniu swoich batalionów. Kanton Lucerna okazał się również w tej mierze gorliwym jak we wszystkich swoich postępkach. Przesłał obywatelowi Mengaud oświadczenie, w którym mocno nalega o niepodległość Szwajcaryi. — Oto jest pismo to podane sprawującemu interesom Francuzkie, przez obywatela Ruttimann deputowanego od kantonu Lucerna

”Kanton Lucerna, również jak reszta Szwajcaryi pragnął zawsze pokoju i pragnie go dotąd. Jeżeli dyrektoryat miał jakie zażalenia przeciw dawniejszym Szwajcaryi rządóm, pobudki te ustały już dzisiaj; nie mogą zatem być powodem do nieprzyjacielskich kroków. Gdyby kanton jaki był napastowany, napaść ta byłaby całej Szwajcaryi, i cała Szwajcaryja podniosłaby broń, prowadziłaby wojnę narodową; bo na ten czas każdy mieszkaniec walczyłby za swoją oyczyznę, za swoją wolność, za bezpieczeństwo swojej osoby i własności, któreby zagrożone widział przez nieprzyjacielskie kroki. Francya odstąpiłaby tym sposobem całą od siebie Europę. Mogłaby w tej walce zebrać laury zwyciężkie, których nie potrzebuje, ale żadney nie nabyłaby sławy. Miałaby procz tego do obawiania się koalicji opinii publiczney, która stałaby się się mogła niebez-

pieczniejszą nad koalicją gabinetow Europey, którą zwyciężyła, bo miała na ten czas za sobą opinią publiczną. Francya mogłaby uczynić Szwajcarwą na wiele pokoleń nieszczęśliwą; ale nakoniec sama nie odniosłaby złą jak hańbę, stratę i niebezpieczeństwo, tak wewnątrz u siebie, jako też w rzeczachpospolitych Cysalpińskiej i Batawskiej.”

Zapewniają, iż rząd Francuzki dał rzetelnę zapewnienie, że jego zamiarem nigdy nie jest szkodzić całości i niepodległości Szwajcarów.

Z Frankfurtu d. 21. Lutego.

Francuzi trzymają Ehrenbreitsteina w blokadzie od kilku tygodni, i żadney tam nie dopuszczają żywności. Jarmark w Moguncyi będzie się odbywał w roku tym, tak jak dawniey i rozpocznie się na dniu 19 marca.

Piszą z Wiednia, że ambasador Turcki na nadzwyczajney konferencyi prosił o pomoc Cesarza Jmć. przeciw Pasma Oglu; ale miał odpowiedź odebrać że okoliczności terazniejsze nie pozwalają tego uczynić. — Cesarz Jmć. kazał wzmocnić woyska na granicy Turckiej stojące. Też same listy mówią, że Pasma Oglu ma przy sobie znaczłą liczbę officyerów z różnych Europejskich narodów, szczególniey z siedzkich krajów. Stawa wolności i równości, które jego pisma i stronniki rozgłaszają od brzegów morza czarnego, aż do Archipelagu Greckiego, prowadzą mu codziennie znaczne posyłki z Macedonii i Morei, i rozumiey iż zaledwie wygrał bitwę z idącym przeciw niemu Seraskierem Husseinbaszą, to przed końcem lutego może być w Konstantynopolu.

GAZETY KRAKOWSKIEY

 W NIEDZIELĘ DNIA 11 MARCA 1798.

Z Rastańt d. 20. Lutego.

Odpowiedź Deputacyi Rzeszy na notę pełnomocników Francuzkich dnia 14. dana.

„Mieliśmy nadzieję pewną, że życzybie nasze w nocie pod d. 10. okazane, poznania w całej rozciągłości warunkow pokoju, z ich istonym umiarkowaniem, przekona pełnomocnych ministrów rzeczypospolitey Francuzkiej o gorliwej chęci ożywiający Rzeszą do spieszego ukończenia pokoju; ale odpowiednia pod tymże samym dniem nota, nie czyni zadosyć temu naszemu życzeniu, ponieważ obstawiają w niej jedynie przyuczynionej już pod dniem 17. p. m. przez legacyą Francuzką propozycyi, ustanowienia zasady pacyfikacyi. Lubo przedsięwzięliśmy teraz nie opierać się dłużej powtórzonemu żądaniu przyjęcia nappierwey tej podstawy, wszelako Pełnomocni Ministrowie Francuzcy rozważając powtórnie ważne powody względem tego przedmiotu w poprzedzających notach włączzone, sami osądzą, że nie można przyjąć w całej roz-

ciągłości proponowanej zasady, w której całego biegu Renu żądają za granicę dla obydwóch mocarstw. Z tym wszystkim dla okazania największey z strony naszej powolności, i w celu ukończenia iak tyłko można nayprędzey pokoju, umyśliliśmy, choć z największą dla deputacyi boleścią nie przeciwie się więcey uczynieniu największych z strony naszej offer.

Jeżeli zatem rząd Francuzki będzie chciał umiarkować swoje propozycye pokoju, iak się po jego rzetelności i sprawiedliwości spodziewamy, i nie będzie tylko połowę na lewym brzegu położonych krajow żądał, tedy na tej podstawie wbydziemy w negocyacye. Francya oświadczy się na ow czas iakie chce mieć ustąpione kraie, mogące jednak odmianom potrzebnym podpaść, a nadewszystko zezwoli nayprzod na ustanowienie linii wojskowej. Po tak szczerzy offerze legacya Francuzka nie może w żaden sposób wątpić, aby deputacya Rzeszy nie przagnęła szczerze przyspieszenia ukończenia pokoju, i Rząd Francuzki nie znajdzie żadney

więcey przeszkody do wierzenia aby z strony Rzeszy w przeciagu tego czasu nayświętobliwiey zawieszenie broni dochowane nie było; zechce zatym iak iuż wiele razy dopraszano się cofnąć swoiewoy-ska z prawego brzegu Renu.“

Odpowiedź pełnomocników Francuzkich na Notę deputucyi Rzeszy d. 19. Lutego podana.

” Podana wczoray wieczor nota od deputacyi Rzeszy pełnomocnym ministrom rzeczypospolitey Francuzkiey, przez hrabiego Metternich, ministra pełnomocnego Cesarza Jmć. okazuje z wszelkich względow nie doprzyięcia uczynioną w żądaniu rzeczypospolitey Francuzkiey odmianę. Proponowany podział w tey nocie pociągąby wszelkiego gatunku nieprzywoitości za sobą, z powodu nie oznaczonych przez naturę granic, nie okazując żadnego pożytku, który by mógł nadgrodzić te nieprzywoitości.

Jezeli przypuścimy w reszcie, że deputacya Rzeszy miała ważne pobudki, nie zezwalania aż do tego momentu na propozycyą rzeczypospolitey Francuzkiey, te same pobudki powinny były służyć do nie ustępowania cząstkowego rownie iak całości; offiara zatym połowy, okazuje nieważność tych pobudek, i deputacya Rzeszy nie może sama wiedzieć dla czego zaprzecza drugiey połowy, zwłaszcza gdy sobie przypomni, że w pierwszey swey nocie, fundowała się na małoważności tych kraiw. Wiadomo jest procz tego, że wszyscy Xżęta i stany, mający na tamtey stronie Renu dziedziczne posiadłości, okazali swoje na ustąpienie ich zezwolenie, uznając tego potrzebę. Zaczym prywatne tylko i nikczemne interesy mogą się iedy-

nie powszechnemu życzeniu przeciwć, żądającemu głośno po tak długiey i okropney wojnie pokoju.

Rzeczpospolita Francuzka winna iest stosować się do życzenia powszechnego; winna iest samey sobie nie przykładania się do przedłużenia nieszczęść udrczających ludzkość, nie ścierpi dłużej przewłoki, którey złość do uformowania nowej koalicji głośno i skrycie używa. Pełnomocni ministrowie oświadczają zatym, że bardziej niż kiedy przy całości podaney od nich propozycyi obstawiają. Żądają prędkiey i wyraźney odpowiedzi na podstawie, oddawna przewidzianą, za przyzwolitą i potrzebną od wszystkich rozumnych ludzi i od stron naybardziej interesujących przyznana; podstawę nakoniec, która nie daje rzeplitey tylko to, co iuż posiada, i zabezpiecza na przyszłość obydwóch mocarstw spokojność.— Do członków deputacyi Rzeszy należy zastanowić się, czy chcą sięgnąć na siebie odpowiedzialność za wszystkie nieszczęścia, które z ich odmowienia lub zwłoki wynikać mogą. W Rastadt d. 2 Ventos (20 Lutego) roku 6 rzeczypospolitey.

*Podpisano Treilhard. Bannier.
Z Paryża d. 19. Lutego.*

Wczoray wieczor, powrocil tu iak mowią jenerał Buonaparte z swey podróży wzdłuż brzegow nazad. Naydłużey zabawił w Kale, gdzie z tamteyszemi marynarki officyerami względem wyładowania do Anglii odprawił konferencyą. Propozycye i projekta, które w tey mierze podano wynoszą do 400: wiele ich zgadza się żeby z Kale do Anglii wyładowanie pomimo naywiększych trudności przedsięwziąć, gdyż Kale tylko 04 mile Francuz-

kie od brzegu w Angielskich odległe jest. W wyprawie tej nowo wynaleziony gatunek prochu i po części nowo wynalezione armaty użyte będą. Pod naszymi brzegami czynią już doświadczenia do wylądowania, i donoszą, że 50 armatnych szalup w 5 minutach wysadziły lud i armaty na ląd i znowu nazad wylądowały.

Z resztą zapewniają dzisiaj, że Buoparte w krotce do Rastadt poiedzie, dla ukończenia tam przed rozpoczęciem wylądowania negocyacji pokoju, ponieważ tu nie mile na przewłokę z strony Rzeszy patrzą.

Dyrektoryat oddalił natychmiast jenerałów Hardy i Bonnet, w armii Mogunckiej, iak się tylko o wymaganych przez nich w departamencie Reńskim na stoł piędzdy dowiedział; procz tego pozwolił wszystkim przez nich pokrzywdzonym, aby sędownie swoich krzywda na nich poszukiwali. Kommanderującemu jenerałowi armią Moguncką zalecił także, żeby mu wszystkich officyerow wymienił, którzy na prawem brzegu Renu, każą sobie na stołowanie się pieniądze składać. Dyrektoryat przywodzi jeszcze w swoim wyroku, że gdy wspomnieni brygady jenerałowie poważali się o zaległości takowych piędzdy exekucją woyskową grozić, i gdy takowy postępek czerni sławę armii Francuzkiej, potrzeba zatym aby podobny przykład, iako przeciwiący się woli dyrektoryatu iako naysurowiej był ukarany.

D. 10 t. m. przesiędzał jenerał Desaix przez Renn: ogląda brzegi wdłuż dawney Bretanii, dla poczynienia tam potrzebných do wylądowania rozporządzeń. — Jenerał Kleber obeyrzawszy brzegi Hawru, Fe-

camp, St. Valery i Dieppe powrocił nazad do Rouen, a z tamąd uda się do Caen i Cherburga.

Obywatela Treilhard, który teraz w Rastadt jest, podają tu iako naywięcey mogącego mieć głosow w mającey nastąpić elekcyi nowego dyrektora. Inni mówią że minister zagranicznych związkow, obywatel Taleyrand Perigord i obywatel Delacroix posel w Hadze będą na liście kandydatow umieszczeni.

Jenerał adiutant Sherlak jest kommandantem w departamencie Vaucluse. — Szaleństwo pojedynkow znowu się tu zagęścilo: nie masz dnia, żeby się ich kilka w lasku Bologne nie odprawilo.

W Marsylii członki konstytucyynego towarzystwa, w kompanii przeszło 4000 ianych obywateli, mając na czele jenerała Pille i konstytucyynę władzę wyszły w formalney procesy do naprawienia drogi do Aix.

Patryotyczne. offiary wciąż jeszcze trwają. Officyerowie morscy portu Bresteńskiego złożyli 32,202 liw: na wylądowanie, a 3028 na wsparcie iencow Francuzkich.

Szwed Wadström dedykował radzie 500 dzieło o Kolonizacyi, i chce we Francyi zostać poki sobie na chlubny tytuł obywatela Francuzkiego nie zasłuży. Offiarował przytym 100 liw: na wylądowanie do Anglii.

Marynarki i cywilni officyaliści w Hawr, Bordeaux, Cherburg, Nant, St. Malo, Tulonie, Vliesingen 96,556 liw: na wylądowanie do Anglii offiarowali. — U ministra marynarki bardzo wiele młodzieży od 12 do 20 lat się zgłasza chcąc w wyprawie przeciw Anglii bydź umieszczone

mi. — Jenerał Kilmain przybył do Paryża. — W portach naszych naywiększe teraz panuje ukontentowanie, że maytkowie żold swcy & gotowych pieniądzech odbierają.

Tuteysze dzienniki zapewniają wciąż, że między Hiszpanią nie najlepsze teraz porozumienie panuje. — W Szwajcaryi na górze S. Gotharda zaszczepono drzewo wolności.

Z Medyolanu d. 12. Lutego.

Minister Neapolitański odebrał one-

gday od swego dworu kurjera z depeszami, które mniemają, że się ściągają do interesow Rzymu. We dwie godziny potym wyjechał ztąd, rozumieją, że pojechał do Romanii i dąży do główney kwatery jenerała Berthier. — Obywatel Semonville przyjechał tu w prywatnych swoich interesach i do tego czasu żadnego publicznego nie ma na sobie charakteru.

DONIESIENIA.

C. K. sądy szlacheckie Krakowckie zachodniej galicyi oznaymują niniejszym edktem Jmć. P. Piotrowi Czermińskiemu, że Jmć. P. Walenty Charzewski w dobrach Gliniki w cyrkule Rzeszowskiu mieszkający u tychże sądow Krakowskich o ogólną sumnę 1652. zł: p. gro. 21. wydatkow, za unową dziedzawy dobr Grzybawa, przeciw niemu notę podał, i pomocy sądowej ile sprawiedliwość dozwala, dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, nie mając wiadomości gdzie P. Czermiński zostaje, lub czy wcale w C. K. kraiach znajduje się, iemu jako obżałowanemu tuteyszego patrona P. Ignacego Miłkowskiego, z jego szkoda i jego kosztem kuratorem postanowiły, z którym proces podług przepisane go dla C. K. państw dziedzicznych, sądowictwa rozpoczęty i ukończony zostanie; przeto on niniejszym edyktem tym końcem upomina się, żeby w czasie przyzwoitym to jest w przeciagu 90. dni sam się stawił, albo jeżeli izkie ma prawa swego obrony, to kuratorowi wyznaczonemu wcześniej przestał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądow tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych środków prawa używał, które do poparcia sprawy tej za nayskuteczniejsze osądzi, gdyż w przeciwnym przypadku, niepomysłne wypadki z zaniedbania wypaść mogące, sobie samemu przypisać będzie winien. Tak bowiem prawa dla C. K. państw dziedzicznych przepisane stanowią.

Z Rady C. K. sądow szl: Krak: zachod: Galicyi dnia 7. lutego 1798. r.

Pod niebytności JW. Prezesa.

Wiekarski m. p.

Burowski m. p.

W Kozkoschny m. p.

Imieniem C. K. sądow szlacheckich Krakows: zachodniej Galicyi oznaymuję się niniejszym edyktem J. P. Xaweremu Bratkowskiemu: że wyszłe już z małżeństwa Panny Anna i Helena Bratkowskie jako i Magdalena Paprocka w przytomności męża swego J. Pana Andrzeja Paprockiego czyniąc, przez plezopotenta swego adwokata Męciszewskiego, u tychże sądow Krakows: (abyby prawa swego mniemane go sumny 80,000 zło. pol. prawnie poszukiwał; albo inaczej wieczne iemu milczenie nakazane było) przeciw niemu notę podały i opomoc sądow ile sprawiedliwość wymaga dopraszały się

Gdy zaś sądy te, nie mając wiadomości jego mieszkania, lub czy wcale w C. K. Państwach dziedzicznych znajduje się, temuż Pn. Xaweremu Bratkowskiemu tuteyszego patrona P. Dominika Głogowskiego z jego szkoda i jego kosztem, kuratorem postanowiły, z którym proces podług C. K. ordynacyi sądowej przedsięwzięty i ukończony zostanie; przeto on niniejszym edyktem tym końcem upomina się, żeby w czasie przyzwoitym, to jest: w przeciagu 90 dni sam się stawił, albo jeżeli jakie ma prawa swego dowody, to kuratorowi wyznaczonemu wcześniej przestał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądow tuteyszym wymienił, i podług przepisow tych środków prawa używał, które do poparcia swej sprawy za nayskuteczniejsze osądzi; ile że w przeciwnym przypadku, niepomysłności z zwłoki i zaniedbania wyniknąć mogące, sobie samemu przypisać będzie winien. Tak bowiem prawa C. K. stanowią.

Z Rady C. K. sądow szlachech: Krakows: zachod: Galicyi.
Dnia 3 Sycznia 1798.

Auersperg:
Pirkarski.

J. N. a Kronenfels.